

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3

«Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στις 8 Π.Σ., 3 Π.Σ.Εξ., 2 Π.Σ.Εισ.»

Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών «ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ»

Απόφαση Συντονιστικού Συμβουλίου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου: υπ' αριθμ. 13/07-04-2001

www.epimorfosi.edu.gr

Τελικός Δικαιούχος
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Αθήνα, Μάρτιος 2011

Πρόλογος

Το Νέο Σχολείο οφείλει να προετοιμάσει με κριτικό τρόπο τον αυριανό πολίτη της αναδυόμενης Κοινωνίας της Γνώσης, προκειμένου να είναι σε θέση ως υπεύθυνος, δημοκρατικός, ενεργός και σκεπτόμενος πολίτης να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις αλλά και να αδράξει τις ευκαιρίες της νέας εποχής, μετασχηματίζοντας την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα που τον περιβάλλει.

Στο Νέο Σχολείο μαθητές και εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι σε θέση να αυτενεργούν και να διαχειρίζονται με κριτικό και δημιουργικό τρόπο τον τεράστιο όγκο της παρεχόμενης πληροφορίας, ώστε να μετεξελιχτούν σε παραγωγούς περιεχομένου που θα αντανακλά τις δικές τους αξίες και προτεραιότητες, οικοδομώντας, κατά συνέπεια, τη δική τους εναλλακτική οπτική για τη «διδασκτέα ύλη» της τάξης τους.

Στο περιβάλλον του Νέου Σχολείου θα πρέπει να αναδεικνύεται ο κοινωνικός ρόλος του εκπαιδευτικού και, με αυτή την έννοια, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε ζητήματα που άπτονται της δυναμικής της ομάδας και των σχέσεων στη σχολική τάξη.

Η εκπλήρωση των ανωτέρω στόχων προϋποθέτει τον μετασχηματισμό του ρόλου και της διδακτικής προσέγγισης των εκπαιδευτικών της πράξης.

Με βάση τη μελέτη διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2010 και συμμετείχαν 32.000 μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας, την έως τώρα εμπειρία από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη χώρα μας, τα πορίσματα σχετικών επιστημονικών ερευνών και τη διαβούλευση με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς, κατατίθεται στην εκπαιδευτική κοινότητα το Συνολικό Πλαίσιο του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης.

Παναγιώτης Αναστασιάδης

Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης

Αντιπρόεδρος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης: «Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»

Περιεχόμενα

1. Πλαίσιο Αναφοράς του Νέου Σχολείου και του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης
2. Πλαίσιο Σχεδιασμού και Διαμόρφωσης του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης
3. Περιγραφή του Φυσικού Αντικειμένου του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης
4. Υλοποίηση του Επιμορφωτικού Προγράμματος
5. Η Οργανωτική Διάρθρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης
6. Η συμβολή του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης στο Εθνικό Πλαίσιο Επιμόρφωσης

1. Πλαίσιο Αναφοράς του Νέου Σχολείου και του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης

Η Κοινωνία της Γνώσης αποτελεί στις μέρες μας τη σημαντικότερη προτεραιότητα των ανεπτυγμένων χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο, αναδεικνύοντας τον πρωτεύοντα ρόλο της γνώσης ως βασικού συστατικού στοιχείου της προσωπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Η έλευση της Κοινωνίας της Γνώσης επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την προσωπική, κοινωνική και εργασιακή μας καθημερινότητα. Οι συνεχείς μεταβολές που συντελούνται στο πλαίσιο του παγκοσμιοποιημένου οικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος συμβάλλουν στη δημιουργία ενός νέου κοινωνικού γίνεσθαι, αναδεικνύοντας νέους τρόπους επικοινωνίας, νέους κανόνες συμπεριφοράς, νέα πρότυπα και αξίες ζωής. Η έκρηξη της κοινωνικής δικτύωσης σε πλανητικό επίπεδο και ο τεράστιος όγκος και η πολλαπλότητα της προσφερόμενης ψηφιακής πληροφορίας σε συνδυασμό με την ταχύτατη απαξίωση της γνώσης, δημιουργούν ένα πρωτόγνωρο κοινωνικό, πολιτισμικό και οικονομικό περιβάλλον.

Το «Νέο Σχολείο», ανταποκρινόμενο στις νέες εκπαιδευτικές ανάγκες και προκλήσεις του 21ου αιώνα, θέτει τον μαθητή στο επίκεντρο των αλλαγών με σκοπό τη συνολική βελτίωση του επιπέδου σπουδών καθώς και της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Στοχεύει στη διαμόρφωση ενός δημιουργικού και ανοικτού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος συνεργατικής οικοδόμησης της γνώσης, που όχι μόνο επιδέχεται αλλά ενθαρρύνει και δημιουργεί καινοτομία.

Το Νέο Σχολείο είναι ολόημερο, ενταξιακό, αειφόρο και αξιοποιεί σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις προκειμένου να ανταποκριθεί στις διαφοροποιημένες ανάγκες και ικανότητες των μαθητών και εκπαιδευτικών, καθώς και στα διαφορετικά χαρακτηριστικά των σχολείων, προωθώντας την ψηφιακή επικοινωνία σε αρμονία με τις κλασικές μορφές «προφορικότητας» και «εγγραμματοσύνης».

Στο πλαίσιο του Νέου Σχολείου εκπονούνται Προγράμματα Σπουδών στα οποία τα μαθησιακά-διδασκτικά αντικείμενα και τα σχετικά με αυτά περιεχόμενα και ύλη, τα εκπαιδευτικά υλικά, καθώς και οι προτεινόμενες δραστηριότητες αναπτύσσονται με έμφαση στις γενικές ικανότητες που θα πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές για να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά ως δημοκρατικοί πολίτες στην αναδυόμενη Κοινωνία της Γνώσης.

Η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον εκπαιδευτικό, ο οποίος συνδιαμορφώνει τη σχολική πραγματικότητα και συμβάλλει στην προώθηση των εκπαιδευτικών αλλαγών και στην αποτελεσματικότητα της παιδαγωγικής πράξης. Ο εκπαιδευτικός καλείται να διαμορφώσει ένα δημιουργικό και ανοιχτό εκπαιδευτικό περιβάλλον με μεγαλύτερη αυτονομία, αυτενέργεια, καινοτόμο διάθεση και δημιουργικότητα. Η επιμόρφωσή του προβάλλει ως πρωταρχική ανάγκη καθώς αφορά τον μετασχηματισμό του σε ενεργό και κριτικό αναδημιουργό του νέου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Προκειμένου τα νέα προγράμματα σπουδών να ενταχθούν στην σχολική καθημερινότητα, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ενθαρρύνονται να αυτενεργούν και να διαχειρίζονται με κριτικό και δημιουργικό τρόπο τον τεράστιο όγκο της παρεχόμενης πληροφορίας, ώστε να μετεξελιχθούν σε παραγωγούς περιεχομένου που αντανακλά τις δικές τους αξίες και προτεραιότητες.

Στο περιβάλλον του Νέου Σχολείου, αναδεικνύεται ο κοινωνικός ρόλος του εκπαιδευτικού και, με αυτή την έννοια, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε ζητήματα που άπτονται της δυναμικής της ομάδας και των σχέσεων στη σχολική τάξη (ιδιαίτερα στο σημερινό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον) καθώς και σε ζητήματα ηγεσίας και διοίκησης της σχολικής μονάδας.

Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάστηκε το Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, το οποίο ανταποκρίνεται στους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Συνδέεται άρρηκτα με τη λογική και τη φιλοσοφία του Νέου Σχολείου καθώς και με τον γενικότερο σχεδιασμό για τη συ-νεχιζόμενη Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, που θα τους δώσει τη δυνατότητα να συγχρονίζονται με τις κοινωνικές και επαγγελματικές απαιτήσεις, αναστοχαζόμενοι κριτικά πάνω στην ίδια την εκπαιδευτική πρακτική με στόχο τον μετασχηματισμό τους σε δημιουργούς/συνδημιουργούς καινοτόμων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων καθώς και του απαιτούμενου εκπαιδευτικού υλικού.

Στοιχεία καινοτομίας του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων εκπαίδευσης ενηλίκων και εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης σε θέματα όπως: διεργασία ομάδων, εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων (συνεργατική οικοδόμηση της γνώσης, βιωματικές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης, σχέδια εργασίας, παιχνίδια ρόλων, προσομοιώσεις, τεχνικές δια-λόγου, εκπαίδευση μέσα από την τέχνη κ.λπ.), ανάπτυξη των «οριζοντίων ικανοτήτων» των μαθητών, οι οποίες διατρέχουν εγκάρσια όλα τα σχολικά αντικείμενα (δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, ανάληψη πρωτοβουλιών, επικοινωνία, συνεργατικότητα, διαπολιτισμική δεξιότητα, αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, προγραμματισμός ενεργειών, εξοικείωση με τις τέχνες, ανάληψη πρωτοβουλιών, ικανότητα του «μαθαίνω πώς να μαθαίνω») και εφαρμογή τους σε αυθεντικά περιβάλλοντα μάθησης.

2. Πλαίσιο Σχεδιασμού και Διαμόρφωσης του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης

Ο σχεδιασμός και η διαμόρφωση του επιμορφωτικού προγράμματος στηρίχτηκε στους εξής πυλώνες:

A. Διαβούλευση με εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς

Το Τμήμα Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου εκπόνησε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαβούλευσης με εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς. Σκοπός της διαβούλευσης ήταν η αξιοποίηση των θέσεων και απόψεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων, σχετικά με το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία του επιμορφωτικού προγράμματος.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης είναι προσβάσιμα στο www.epimorfosi.edu.gr.

B. Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών

Το Τμήμα Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου μεκπόνησε μελέτη διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών (Μάιος Ιούλιος 2010), στην οποία συμμετείχαν 32.070 μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας. Συγκεκριμένα, στην έρευνα συμμετείχαν 27.785 Εκπαιδευτικοί, 3.435 Διευθυντές Σχολικών Μονάδων, 554 Σχολικοί Σύμβουλοι, 22 Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και 274 Στελέχη Διοίκησης, από το σύνολο των Περιφερειακών Διευθύνσεων της χώρας.

Σκοπός της μελέτης διεύρυνσης είναι η αποτύπωση των απόψεων και των θέσεων της εκπαιδευτικής κοινότητας για όλα τα θέματα που αφορούν το επιμορφωτικό πρόγραμμα.

Τα πρώτα περιγραφικά αποτελέσματα της μελέτης είναι προσβάσιμα στο www.epimorfosi.edu.gr ενώ το σύνολο των στατιστικών συσχετίσεων καθώς και η τελική μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Μάιο του 2011.

Γ. Πρόσκληση κατάθεσης Καλών Πρακτικών προς όλους τους εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Το Τμήμα Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κάλεσε, με δημόσια και ανοιχτή πρόσκληση μέσω του διαδικτύου, τους εκπαιδευτικούς, είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδες, να αποστείλουν Σχέδια Καλών Πρακτικών που ενδεχομένως χρησιμοποίησαν ή χρησιμοποιούν στη σχολική μονάδα όπου εργάζονται [(Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο, ΤΕΕ (ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ))].

Μέχρι τις αρχές Δεκεμβρίου του 2010, 506 μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας απέστειλαν 568 σενάρια διδασκαλίας. Ορισμένες από τις Καλές Πρακτικές θα αποτελέσουν μέρος του ηλεκτρονικού ή/και έντυπου επιμορφωτικού υλικού του επιμορφωτικού προγράμματος, με επώνυμη αναφορά στον/στους δημιουργό/-ούς τους.

Δ. Δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης Επιμόρφωσης

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ένα πιλοτικό περιβάλλον στο διαδίκτυο. Για τον σκοπό αυτό, στις 13 Μαΐου 2010, δεσμεύτηκε από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών για λογαριασμό του ΠΙ η διεύθυνση www.epimorfosi.edu.gr, η οποία και φιλοδοξεί να αποτελέσει την ενιαία πύλη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης και της μελέτης διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας αποτέλεσαν τη βάση πάνω στην οποία διαμορφώθηκε το τελικό Πλαίσιο Αναφοράς του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης.

3. Περιγραφή του Φυσικού Αντικειμένου του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης

Φυσικό αντικείμενο του ΜΠΕ (Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης) αποτελεί, η επιμόρφωση 150.000 εκπαιδευτικών των δημοσίων σχολείων της χώρας καθώς και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών¹. Η επιμόρφωση απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς όλων των κλάδων (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων και δεξιοτήτων που διαθέτουν.

Η επιμόρφωση θα είναι προαιρετική και θα συνοδεύεται από ένα πλαίσιο κινήτρων για τους συμμετέχοντες. Το πλαίσιο αναφοράς της επιμόρφωσης οριστικοποιήθηκε με βάση τα ευρήματα της μελέτης διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών καθώς και τις προτάσεις από τη διαδικασία διαβούλευσης με επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς.

3.1 Φιλοσοφία και Αρχές

Το ΜΠΕ στηρίζεται στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η αξιοποίηση καινοτομικών εφαρμογών από τον ελλαδικό και διεθνή χώρο και προσαρμογή των δράσεων στο χώρο, τον χρόνο και τους ιδιαίτερους ρυθμούς μάθησης των επιμορφωμένων.

Το προτεινόμενο πλαίσιο Επιμόρφωσης διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

1. Προαιρετικότητα της επιμορφωτικής διαδικασίας
Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιμορφωτική διαδικασία δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του κάθε υποψήφιου επιμορφωμένου και στη διαθεσιμότητά του στις συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της επιμόρφωσης.
2. Ενεργητική συμμετοχή του εκπαιδευόμενου
Ο εκπαιδευόμενος ενθαρρύνεται να συμβάλει στη διαμόρφωση του σκοπού, των στόχων και του περιεχομένου της επιμόρφωσης. Καλείται να γίνει συνδημιουργός του εκπαιδευτικού υλικού, αξιοποιώντας την ανεκτίμητη εμπειρία που διαθέτει ως μάχιμος εκπαιδευτικός της πράξης την οποία και διαμοιράζεται με τους συναδέλφους του.
3. Ευρετική Πορεία προς τη γνώση
Ενθαρρύνεται η ευρετική πορεία του εκπαιδευόμενου προς τη γνώση, μέσω της αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό υλικό, τον επιμορφωτή, τους άλλους επιμορφούμενους, μέσα από τη δημιουργία Κοινοτήτων Μάθησης, αξιοποιώντας τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) καθώς και τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
4. Άμεση εφαρμογή των επιμορφωτικών εμπειριών στη σχολική τάξη
Σημαντική προτεραιότητα του ΜΠΕ αποτελεί η άμεση εφαρμογή στη σχολική τάξη των επιμορφωτικών εμπειριών και η συνεχής ανατροφοδότηση με τον επιμορφωτή, το εκπαιδευτικό υλικό και τους υπόλοιπους επιμορφούμενους, καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος μέσα από τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης.
5. Ευελιξία
Το επιμορφωτικό πρόγραμμα παρέχει στους εκπαιδευόμενους τη μέγιστη δυνατή ευελιξία στον χώρο, τον χρόνο και τον ρυθμό των επιμορφωτικών δράσεων, συνδυάζοντας την *πρόσωπο με πρόσωπο* συνάντηση με μεθοδολογίες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αξιοποιώντας έντυπο και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό.
6. Κοινωνική Αλληλεπίδραση
Δίνεται έμφαση στη δημιουργία περιβάλλοντος δυναμικής κοινωνικής αλληλεπίδρασης, μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες και συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές.

¹ (ΦΕΚ 186/ 16 Σεπτεμβρίου 1999, Άρθρο 6, Παράγραφος 8)

3.2 Στόχοι του ΜΠΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του ΜΠΕ διαμορφώνονται σαφείς στόχοι που διέπουν τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση του προγράμματος επιμόρφωσης οι οποίοι αποσκοπούν:

- στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και την προετοιμασία τους σχετικά με την Φιλοσοφία και την πρακτική του «Νέου Σχολείου»,
  - στη δημιουργία προϋποθέσεων επαναοριοθέτησης/ μετασχηματισμού του σύγχρονου ρόλου του εκπαιδευτικού στο νέο σχολείο ως σχεδιαστή και εμπνευστή της σύγχρονης διδακτικής πράξης, προκειμένου να συμβάλλει στην αλλαγή της φυσιογνωμίας ολόκληρης της σχολικής μονάδας σε μια κοινότητα μάθησης που δημιουργεί, διαχειρίζεται και οργανώνει με σύγχρονους τρόπους την παραγωγή γνώσης στους κόλπους της,
  - στην αξιοποίηση πολυτροπικών διδακτικών για όλα τα αντικείμενα σύμφωνα με τις εθνικές προδιαγραφές των νέων Προγραμμάτων Σπουδών,
  - στην ανάπτυξη των οριζόντιων ικανοτήτων των μαθητών (δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, επικοινωνία, συνεργατικότητα, προγραμματισμός ενεργειών, ανάληψη πρωτοβουλιών, ικανότητα του «μαθαίνω πώς να μαθαίνω»),
  - στην αξιοποίηση των τεχνών στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- Στην εξοικείωση με τη δυναμική της ομάδας με έμφαση στη βελτίωση της επικοινωνίας και των σχέσεων στη σχολική κοινότητα.
  - στη καλλιέργεια των γνώσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις ψυχικές, κοινωνικές, πνευματικές και άλλες ανάγκες των παιδιών σε κάθε στάδιο ανάπτυξης τους.
  - στην ανάπτυξη της ικανότητας των εκπαιδευτικών για έγκαιρη διάγνωση και διαχείριση των μαθησιακών προβλημάτων και των ιδιαίτερων καταστάσεων των μαθητών στην καθημερινή εκπαιδευτική πρακτική,
- στη παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ
  - (π.χ. Ψηφιακό Σχολείο, Ασφαλής Χρήση Διαδικτύου κλπ) στην εκπαιδευτική πράξη.
  - στη δημιουργία συνεργατικών Κοινοτήτων Μάθησης και υποστήριξης των εκπαιδευτικών με τη μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης,
- στη σύνδεση του σχολείου με τις διαδικασίες της Δια Βίου Μάθησης,

3.3 Μεθοδολογία του ΜΠΕ

Η προτεινόμενη μεθοδολογία επιμόρφωσης ενσωματώνει σημαντικά καινοτόμα στοιχεία, τα οποία τεκμηριώνονται βιβλιογραφικά τόσο από τη διεθνή όσο και την αντίστοιχη ελληνική εμπειρία και στηρίζεται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

A. Έμφαση στη διδακτική πράξη

Η επιμόρφωση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού στη σχολική καθημερινότητα και πρακτική.

Το ενδιαφέρον εστιάζεται σε:

-θέματα σχεδιασμού μιας διδασκαλίας ή ενός διδακτικού σεναρίου ή ενός project, με στόχο την ενεργοποίηση των εκπαιδευτικών και των μαθητών και την ανάδειξη του ρόλου τους στη διαμόρφωση του περιεχομένου και του παιδαγωγικού πλαισίου του Νέου Σχολείου,

-ζητήματα σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων, με στόχο την ενεργό εμπλοκή των εκπαιδευτικών στη διαμόρφωση της ευρύτερης φιλοσοφίας του Νέου Σχολείου και τη σύνδεσή του με την τοπική κοινωνία,

-πρακτικές που συμβάλουν στη δημιουργία συνεργατικού κλίματος και στην αξιοποίηση της δυναμικής της ομάδας για παιδαγωγικούς σκοπούς,

-θέματα που άπτονται της εκπαιδευτικής αξιοποίησης των ΤΠΕ στη σχολική πράξη.

Β. Αξιοποίηση της μεθοδολογίας της εκπαίδευσης ενηλίκων

Οι εκπαιδευτικοί ως ενήλικοι εκπαιδευόμενοι έχουν γνώσεις, βιώματα, εμπειρίες και αναπαραστάσεις που συγκροτούν τη βάση της επαγγελματικής τους ταυτότητας. Η μεθοδολογία της επιμόρφωσης οφείλει να στηριχτεί στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων, προκειμένου, αφενός, να σεβαστεί την εμπειρία τους και να «μάθει» από αυτήν και, αφετέρου, να τους δώσει τα εργαλεία (μεθοδολογικά, εννοιολογικά), ώστε να είναι σε θέση οι ίδιοι να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους θα μετασχηματίσουν τη μορφή της διδασκαλίας τους.

Στην πράξη σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν ενεργά και διαμορφώνουν οι ίδιοι σε συνεργασία με τον επιμορφωτή τους το πλαίσιο της επιμόρφωσης τους, διαμοιραζόμενοι τις γνώσεις, τα βιώματα και τις εμπειρίες τους με τους συναδέλφους τους. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών (ομαδοσυνεργατική μεθοδολογία, βιωματικές ασκήσεις, σχέσεις εργασίας, τεχνικές διαλόγου - επιχειρηματολογίας, μελέτες περίπτωσης, παιχνίδια ρόλων, παρατήρηση έργων τέχνης, προσομοιώσεις κτλ.).

Γ. Αξιοποίηση της μεθοδολογίας της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Η επιμόρφωση στοχεύει στην ενεργοποίηση του εκπαιδευόμενου καθοδηγώντας τον σε μια ευρετική πορεία προς τη γνώση και διασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή ευελιξία στον χώρο, τον χρόνο και τον ρυθμό της μάθησης. Το θεωρητικό αυτό ζητούμενο επιχειρείται να εφαρμοστεί στην πράξη μέσα από τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως πολυμορφικής εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν στη διάθεση τους έντυπο και ψηφιακό υλικό, προκειμένου να εστιάζουν σε θέματα που οι ίδιοι κρίνουν ότι τους είναι χρήσιμα και, με αυτό τον τρόπο, να συμβάλουν στη διαμόρφωση της μορφωτικής τους φυσιογνωμίας. Στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου διαδικτυακού περιβάλλοντος www.epimorfosi.edu.gr, θα έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν, να ανταλλάσσουν απόψεις και να διαμοιράζονται πρακτικές, βιώματα και εμπειρίες με τους συναδέλφους τους από όλη την Ελλάδα, διαμορφώνοντας τις δικές τους κοινότητες ενδιαφέροντος.

Δ. Εφαρμογή των θεμάτων επιμόρφωσης στη σχολική τάξη – Αναστοχασμός

Ο σχεδιασμός της επιμόρφωσης θα πρέπει να προσφέρει στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να εφαρμόζει με κριτικό τρόπο στη σχολική τάξη αυτά που διαπραγματεύεται στο επιμορφωτικό πρόγραμμα, να διερευνά τη χρησιμότητά τους, να προτείνει νέους εναλλακτικούς τρόπους εφαρμογής, με βάση τις ιδιαιτερότητες της τάξης του. Το πιο σημαντικό, όμως, στοιχείο ενός επιμορφωτικού προγράμματος αποτελεί η δυνατότητα που προσφέρεται στον εκπαιδευτικό να μοιράζεται αυτή την εμπειρία με τους άλλους συναδέλφους του, μέσα από μια ανοιχτή διαδικασία αναστοχασμού και συνεργατικής οικοδόμησης της γνώσης. Σε αυτό το σημείο αναδεικνύεται η κρισιμότητα του ρόλου του επιμορφωτή αλλά και του επιμορφωτικού υλικού.

3.4 Θεματικές Ενότητες της Επιμόρφωσης

Το περιεχόμενο της επιμόρφωσης θα πρέπει να υπηρετεί τη βασική αρχή σύμφωνα με την οποία ο εκπαιδευτικός διερευνά και ανακαλύπτει τη φιλοσοφία και τις αρχές του μετασχηματισμού του ρόλου του μέσα από όρους διδακτικής πράξης.

Με βάση τη τα αποτελέσματα της μελέτης διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών καθώς και τη διεθνή και ελληνική εμπειρία **ο βασικός κορμός της επιμόρφωσης** θα στηριχτεί στους εξής πυλώνες:

A. Οι στόχοι, η φιλοσοφία και οι μέθοδοι του Νέου Σχολείου.

B. Σύνδεση με τη φιλοσοφία και πρακτική των προγραμμάτων σπουδών και της ψηφιακής τάξης.

Γ. Παιδαγωγικός και διδακτικός σχεδιασμός σε αυθεντικά περιβάλλοντα μάθησης.

Παραδείγματα σχεδιασμού και υλοποίησης διδακτικών πρακτικών, με έμφαση στην καινοτομία και στην ανάπτυξη των «οριζοντίων ικανοτήτων» των μαθητών, οι οποίες διατρέχουν εγκάρσια όλα τα σχολικά αντικείμενα: (1. επικοινωνία στη μητρική γλώσσα, 2. επικοινωνία σε ξένες γλώσσες, 3. μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στις φυσικές επιστήμες και στην τεχνολογία, 4. ψηφιακή ικανότητα, 5. μεταγνωστικές ικανότητες, 6. κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, 7. πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα, 8. πολιτισμική συνείδηση και έκφραση) και εφαρμογή τους σε αυθεντικά περιβάλλοντα μάθησης. Δίνεται έμφαση στη βιωματική επεξεργασία εκπαιδευτικών μεθόδων- τεχνική, όπως Εμπλουτισμένη Διδασκαλία, Ερωτήσεις - Απαντήσεις, Παιχνίδι Ρόλων, Δραματοποίηση, Μελέτη Περίπτωσης, Παιχνίδι (για το νηπιαγωγείο), Καταιγισμός Ιδεών, Project, Εκπαιδευτική Επίσκεψη, Προσομοίωση, Πειράματα, Ομαδική Εργασία, Διαθεματική Προσέγγιση, Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη. Επίσης, γίνεται ανάλυση βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών.

Δ. Οι Σχέσεις στην Σχολική Κοινότητα (Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων με έμφαση στη διεργασία ομάδας στη σχολική τάξη, επικοινωνία, συνεργατικές πρακτικές, ένταξη στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών με ειδικές ανάγκες και των παιδιών των μεταναστών κ.ά.).

Ε. Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη (σύνδεση με το αντίστοιχο επιμορφωτικό πρόγραμμα Β' επιπέδου).

Στ. Θεωρητικό πλαίσιο και πρακτικές εφαρμογής του (βασικές θεωρίες μάθησης, στοιχεία κοινωνιολογίας εκπαίδευσης, αυτοαξιολόγηση σχολικών μονάδων, διοίκηση, ηγεσία και μαθητική συμμετοχή μέσα στο σχολείο, ανοικτό στην κοινωνία και στη δια βίου μάθηση σχολείο).

Στην πορεία της υλοποίησης του ΜΠΕ και ιδιαίτερα όταν θα έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές δράσεις (Νέα Προγράμματα Σπουδών, Ψηφιακό Σχολείο) θα ενσωματώνονται συνεχώς ώριμα στοιχεία από αυτά τα προγράμματα και θα αξιοποιούνται προτάσεις και ιδέες από τους αρμόδιους για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων αυτών. Κομβικό σημείο στην όλη προσπάθεια αποτελεί η ολοκλήρωση του φακέλου - υλικού για τους εκπαιδευτικούς, που θα συνοδεύει τα νέα προγράμματα σπουδών.

4. Υλοποίηση του Επιμορφωτικού Προγράμματος

4.1 Τμήματα Επιμορφωθέντων

Η Υλοποίηση του επιμορφωτικού προγράμματος θα γίνει σε συνεργασία με τις 13 περιφερειακές διευθύνσεις. Η επιμόρφωση στο σύνολο των περιφερειών της χώρας θα λάβει χώρα σε 350 - 400 Επιμορφωτικά Κέντρα των αντίστοιχων Δήμων του Καλλικράτη, [Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (ΠΕΚ), Δημοτικά Επιμορφωτικά Κέντρα(ΔΕΚ)]. Από τον Ιούλιο του 2010 οι Περιφερειακές Διευθύνσεις μετά από αίτημα μας έχουν αποστείλει 650 πιθανά επιμορφωτικά κέντρα. Σε συνεργασία με τις 13 περιφέρειες θα εξεταστούν εναλλακτικά σενάρια υλοποίησης για τη συνεργασία με υπάρχουσες δομές (πανεπιστήμια, Ινστιτούτα . Σε κάθε Τμήμα συμμετέχουν 20 επιμορφωθέντες.

Στο πλαίσιο της επιμορφωτικής διαδικασίας και με βάση τα αποτελέσματα της διαβούλευσης, οι επιμορφούμενοι προτείνεται να κατανεμηθούν ανάλογα με τον κλάδο τους σε 20 επιμορφωτικά τμήματα ως εξής:

1. Νηπιαγωγών
2. Δασκάλων
3. Φιλολόγων

4. Θεολόγων
5. Φυσικών Επιστημών (Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, Γεωλογίας, Φυσιολογίας)
6. Μαθηματικών
7. Πληροφορικής (ΠΕ19&ΠΕ20)
8. Αγγλικής Φιλολογίας 9. Γαλλικής Φιλολογίας 10 Γερμανικής Φιλολογίας
- 11-14. Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (4 υποομάδες)
15. Φυσικής Αγωγής
16. Κοινωνικών επιστημών (Κοινωνιολόγων, Οικονομολόγων, Νομικών, Οικιακής Οικονομίας)
17. Ειδικής Αγωγής (Α/θμιας & Β/θμιας)
18. Μουσικής (ΠΕ16/ΤΕ16)
19. Θεατρικών Σπουδών (ΠΕ32) και Δραματικής Τέχνης (ΠΕ18.41)
20. Εικαστικής Αγωγής

Τα τμήματα των επιμορφωμένων δύναται να διευρυνθούν ή να μεταβληθούν με απόφαση των αρμοδίων οργάνων του ΜΠΕ. Ανάλογα με τις ανάγκες της επιμόρφωσης, το ΜΠΕ έχει την ευθύνη κατανομής εκπαιδευτικών σε ad hoc τμήματα για την ειδικότητά τους.

4.2 Κίνητρα συμμετοχής

- Η απόκτηση του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής Κατάρτισης (σύνδεση με θέσεις ευθύνης)
- Η Μοριοδότηση (2Μόρια).
- Η ανταπόκριση του προγράμματος στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών.
- Η μέγιστη δυνατή ευελιξία στον Χώρο, τον Χρόνο και τον Ρυθμό της μάθησης

4.3 Διαδικασία Πρόσκλησης Εκπαιδευτικών προς Επιμόρφωση

Ειδική πρόσκληση θα απευθυνθεί στους εκπαιδευτικούς όλης της χώρας δύο, τρεις ή και περισσότερες φορές, ανάλογα με την ανταπόκριση των εκπαιδευτικών και σε κάθε στάδιο της Επιμορφωτικής Διοργάνωσης.

4.4 Μεθοδολογία -Διάρθρωση Επιμορφωτικού προγράμματος

Με βάση τα αποτελέσματα της διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, το επιμορφωτικό πρόγραμμα προτείνεται να είναι διάρκειας διακοσίων (200) ωρών και να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της Συνδυαστικής Μάθησης (Blended Learning), δηλαδή να περιλαμβάνει σεμινάρια δια ζώσης διδασκαλίας (face-to-face) διάρκειας 55 ωρών και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση διάρκειας 145 ωρών. Ο σχεδιασμός αυτός κρίνεται καταλληλότερος, διότι λαμβάνει υπόψη όλες τις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν το εκπαιδευτικό έργο (γεωγραφική εξακτίωση σχολικών μονάδων, σχολικές αργίες, διενέργεια πανελλαδικών εξετάσεων, κτλ.). Άλλωστε, τόσο από τα αποτελέσματα διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών που διενήργησε το ΠΙ τον Ιούνιο του 2010 όσο και από προηγούμενη εμπειρία στην Ελλάδα και διεθνώς, προκύπτει ότι η συνδυαστική μέθοδος έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματική, ιδίως όταν πρόκειται για επιμόρφωση ενήλικων ατόμων με οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις, όπως οι εκπαιδευτικοί.

Συμπερασματικά, κάθε επιμορφωτικός κύκλος δομείται σε δύο επίπεδα:

- A. Διά ζώσης συναντήσεις: 3 τριήμερα σεμινάρια συνολικής διάρκειας 55 ωρών (1/3 της διάρκειας της επιμόρφωσης).
- B. Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση συνολικής διάρκειας 145 ωρών (2/3 της διάρκειας της επιμόρφωσης).

Μεταξύ των σεμιναρίων μεσολαβεί ικανή χρονική περίοδος (40-60 ημέρες), προκειμένου οι επιμορφωμένοι:

- να αλληλεπιδρούν με το επιμορφωτικό υλικό 500 περίπου σελίδων (έντυπο και ψηφιακό),
- να διερευνούν με κριτικό τρόπο την εφαρμογή των προς εξέταση θεμάτων στη σχολική τους τάξη,
- να συντάσσουν τις δύο γραπτές εργασίες και να προετοιμάζουν την παρουσίασή τους.

4.5 Επιμορφωτικό Υλικό

Βασικό συστατικό στοιχείο του ΜΠΕ είναι η εκπόνηση επιμορφωτικού υλικού για το σύνολο των τμημάτων και των ειδικοτήτων.

Διαρθρώνεται σε 2 Επίπεδα: Βασικό και Συμπληρωματικό Επιμορφωτικό Υλικό

4.5.1. Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό

Το βασικό επιμορφωτικό υλικό θα έχει έκταση περίπου 500-550 σελίδες και διαρθρώνεται ως εξής:

A. Ενιαίος Κορμός (380 Σελίδες) για όλα τα τμήματα που αποτελείται από κεφάλαια βιβλίων ή άλλα ήδη υπάρχοντα κείμενα και περιέχει τα εξής θεματικά πεδία.

- Στόχοι και πρακτικές του Νέου Σχολείου
- Θεωρητικό πλαίσιο και πρακτικές εφαρμογές του (Κοινωνιολογία Εκπαίδευσης, Αυτοαξιολόγηση Σχολικών Μονάδων, Διοίκηση, Ηγεσία και Μαθητική Συμμετοχή στην Εκπαίδευση, Ανοικτό στην κοινωνία και στη δια βίου μάθηση σχολείο).
- Σχέσεις στη Σχολική Κοινότητα.

Το συγκεκριμένο επιμορφωτικό Υλικό:

- ✓ στοχεύει στην εμπάθυνση της κατανόησης, αξιοποίησης και διαχείρισης των δυσκολιών της ομάδας στην σχολική τάξη και κοινότητας σε πολλαπλά επίπεδα: Σε επίπεδο σχέσεων μεταξύ των μαθητών, στο επίπεδο της ομάδας ως σύνολο, καθώς και στο επίπεδο του ευρύτερου πλαισίου της σχολικής κοινότητας.
- ✓ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση της κοινωνικο-πολιτισμικής αλλαγής της ελληνικής κοινωνίας και των διαπολιτισμικών διαφορών, ως προς τους ρόλους, τις αξίες και τις συμπεριφορές που σχετίζονται με τη σχολική κοινότητα.
- ✓ Ενδεικτικά θα περιλαμβάνει θέματα όπως σχέσεις διδάσκοντα – διδασκομένων, αλληλεπιδράσεις μέσα στην ομάδα, επικοινωνία, κοινωνικο-συγκινησιακό κλίμα, ρόλοι, φάσεις της ομάδας, χαρακτηριστικά των μελών της ομάδας, το πλαίσιο της εκπαίδευσης, πολιτισμικοί παράγοντες στη διεργασία ομάδας, ρύθμιση της πολυεπίπεδης συναλλαγής, προετοιμασία και σχεδιασμός, «εκπαιδευτικό συμβόλαιο», κατανόηση της διεργασίας, αντιμετώπιση παιδιών με αυξημένα προβλήματα, σχέσεις διδασκόντων – γονέων – παιδιών, ενίσχυση της αυτογνωσίας – αυτοεκτίμησης – αυτοπεποίθησης του διδάσκοντα και υποστήριξή του.

- Εγκάρσιες δράσεις (Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Πολιτιστικά Προγράμματα, Τέχνες στην Εκπαίδευση)

B. Παιδαγωγικό Υλικό για κάθε είδος τμήματος επιμορφωνομένων (120 περίπου σελίδων)

Το υλικό αυτό εστιάζει στο παιδαγωγικό πλαίσιο και στη διδακτική που σχετίζεται με το γνωστικό αντικείμενο κάθε ειδικότητας επιμορφωνομένων με βάση τους στόχους του Νέου Σχολείου και των νέων προγραμμάτων σπουδών. Ειδικότερα:

- αναφέρεται στις μεθόδους διδασκαλίας του κάθε γνωστικού αντικείμενου. Το επιμορφωτικό υλικό θα πρέπει να αναδεικνύει τις σύγχρονες τάσεις της αντίστοιχης διδακτικής και να περιέχει αρκετά εφαρμόσιμα παραδείγματα με βάση τις αρχές και τη φιλοσοφία του Νέου Σχολείου.

-δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση Σχεδίων Διδασκαλίας- διδακτικών Σεναρίων για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια για κάθε γνωστικό αντικείμενο με στόχο να συμβάλλει στο μετασχηματισμό του εκπαιδευτικού σε δημιουργό/συνδημιουργό του εκπαιδευτικού υλικού.

-εστιάζει σε παραδείγματα ετήσιου προγραμματισμού για τα μαθήματα που αντιστοιχούν στο κάθε αντικείμενο με βάση τα νέα προγράμματα σπουδών (άμεση σύνδεση με παραδοτέα των νέων προγραμμάτων σπουδών)

Το υλικό αυτό αποτελείται από κείμενα της ομάδας εκπαιδευτικής πρακτικής και εφαρμογών, καθώς και από καλές πρακτικές που απέστειλαν οι εκπαιδευτικοί και από άλλα υπάρχοντα κείμενα.

Γ. Οδηγός Σπουδών

4.5.2 Συμπληρωματικό Επιμορφωτικό Υλικό

Θα δημιουργηθεί επίσης συμπληρωματικό επιμορφωτικό υλικό για προαιρετική και μελλοντική χρήση προκειμένου να καλύψει πολύπλευρα την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Θα είναι διαθέσιμο σε ψηφιακή μορφή τόσο στη διαδικτυακή πύλη όσο και σε DVD. Το πρόσθετο υλικό θα συμπληρώνει το υλικό του Ενιαίου Κορμού και δυνητικά θα περιέχει εναλλακτικές προτάσεις υλικού προς μελέτη, πλήθος κειμένων και πηγών για προαιρετική περαιτέρω μελέτη κτλ. Ενδεικτικά θα παραχθεί υλικό για την Αγωγή υγείας, τον Επαγγελματικό προσανατολισμό, την Κυκλοφοριακή αγωγή, την Διοίκηση, ηγεσία και μαθητική συμμετοχή, τα Ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση, την Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση, την Διαπολιτισμική εκπαίδευση, την Αξιολόγηση στην εκπαίδευση, τις Πρώτες βοήθειες στο σχολείο κ.α

Το υλικό της κάθε δράσης θα περιλαμβάνει α) Τη σημασία του κάθε θεματικού αντικειμένου για την Εκπαίδευση β) Πρακτικές εφαρμογές, διδακτικά σενάρια και καινοτομικές μεθόδους τις οποίες θα μπορούν να αξιοποιήσουν οι επιμορφούμενοι στην τάξη τους (για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση) για να συνθέσουν και δημιουργήσουν μαζί με τους μαθητές τους εκπαιδευτικό υλικό

4.6 Διαδικασία επιτυχούς ολοκλήρωσης

Η επιτυχής εκπόνηση τριών γραπτών εργασιών και η ενεργός παρουσία των επιμορφούμενων στις διά ζώσης συναντήσεις θεωρείται αναγκαία προϋπόθεση για την απόκτηση της Βεβαίωσης Παιδαγωγικής Κατάρτισης του Μείζονος Προγράμματος επιμόρφωσης.

Οι εργασίες ενδεικτικά μπορεί να έχουν τα εξής θέματα:

- εφαρμογή της θεωρίας στη σχολική πράξη,
- ένα σχέδιο διδασκαλίας/ διδακτικό σενάριο, το οποίο, αφού εφαρμοστεί με κριτικό τρόπο στη σχολική τάξη, θα παρουσιαστεί από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό στο επιμορφωτικό του τμήμα,
- παρατήρηση και σχολιασμός βιντεοσκοπημένης διδασκαλίας.

Οι εργασίες θα αποστέλλονται στον επιμορφωτή, ο οποίος θα παρέχει πλήρη γραπτή ανατροφοδότηση – σχολιασμό (1-2 σελίδων) στους επιμορφωνόμενους.

4.7 Επιμορφωτές ΜΠΕ

Επιμορφωτές Α1.

Οι επιμορφωτές επιμορφωτών (Επιμορφωτές Α1)

- θα κληθούν να επιμορφωθούν στο πλαίσιο στοχευμένου επιμορφωτικού προγράμματος (έως 60 ώρες),

- θα κληθούν να επιμορφώσουν τους επιμορφωτές Β (έως 60 ώρες),

-θα αξιολογήσουν 2 γραπτές εργασίες και θα αποστείλουν στους επιμορφούμενους ανατροφοδότηση σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που θα δοθούν,

- θα υποστηρίζουν συμβουλευτικά τους επιμορφωτές Β σε όλη τη διάρκεια του Επιμορφωτικού Προγράμματος.

Επιμορφωτές Α2

Οι Επιμορφωτές επιμορφωτών για τα θέματα Σχέσεων στη Σχολική Κοινότητα (Επιμορφωτές Α2) προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις ιδιαίτερες απαιτήσεις του Μ.Π.Ε. αναλαμβάνουν με βάση το πλαίσιο οδηγιών που θα εκπονήσει η ΚΕΣΠ την υλοποίηση του επιμορφωτικού έργου το οποίο ενδεικτικά διαρθρώνεται ως εξής:

- θα κληθούν να επιμορφωθούν στο πλαίσιο ειδικού επιμορφωτικού προγράμματος διάρκειας 40- 60 ωρών,
- θα κληθούν να επιμορφώσουν τους Επιμορφωτές Β σε θέματα σχετικά με τη διεργασία σχέσεων,
- θα αξιολογήσουν 2 γραπτές εργασίες και θα αποστείλουν στους επιμορφούμενους ανατροφοδότηση σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που θα δοθούν ,
- θα υποστηρίξουν συμβουλευτικά τους επιμορφωτές Β σε όλη τη διάρκεια του Επιμορφωτικού Προγράμματος σε θέματα διεργασίας σχέσεων.

Επιμορφωτές Β

Οι επιμορφωτές Β προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις ιδιαίτερες απαιτήσεις του Μ.Π.Ε αναλαμβάνουν την υλοποίηση του επιμορφωτικού έργου προς τους εκπαιδευτικούς.

Ενδεικτικά τα καθήκοντα τους έχουν ως εξής:

- θα κληθούν να επιμορφωθούν στο πλαίσιο ειδικού επιμορφωτικού προγράμματος διάρκειας 60 ωρών,
- μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του ανωτέρω επιμορφωτικού προγράμματος θα κληθούν να επιμορφώσουν τους επιμορφούμενους του Μ.Π.Ε. (54 ώρες),
- θα υποστηρίξουν συμβουλευτικά τους επιμορφούμενους σε όλη τη διάρκεια των κύκλων του Επιμορφωτικού Προγράμματος σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που θα δοθούν,
- θα αξιολογούν 2 γραπτές εργασίες ανά κύκλο επιμόρφωσης και θα αποστέλλουν στους επιμορφούμενους ανατροφοδότηση σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που θα δοθούν.

Διαδικασία Πρόσκλησης Υποψηφίων Επιμορφωτών:

Οι επιμορφωτές του ΜΠΕ θα επιλεγούν ύστερα από ανοικτή δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σύμφωνα με κριτήρια που θα στηρίζονται σε σύστημα μοριοδότησης

Οι επιμορφωτές Α, αφού πρώτα επιμορφωθούν οι ίδιοι από την Επιστημονική Επιτροπή (σεμινάριο 40-60 ωρών) , θα επιμορφώσουν και θα υποστηρίξουν το σύνολο των επιμορφωτών Β´ σε όλη τη διάρκεια του Επιμορφωτικού Προγράμματος (σεμινάριο 60 ωρών).

Οι Επιμορφωτές Β θα επιμορφωθούν από τους Επιμορφωτές Α στα βασικά αντικείμενα του προγράμματος, καθώς και στη μεθοδολογία που αφορά στο ρόλο του επιμορφωτή στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Έμφαση θα δοθεί στον τρόπο λειτουργίας του Νέου Σχολείου, μεθόδους υλοποίησης διδακτικών πρακτικών που σχετίζονται με τα προγράμματα σπουδών, καθώς και στις σχέσεις στην τάξη.

Για τους επιμορφωτές Β´ θα γίνει πρόσκληση δύο ή και περισσότερες φορές, ανάλογα με την εκδήλωση ενδιαφέροντος και τις απαιτήσεις σε κάθε στάδιο της Επιμορφωτικής Διοργάνωσης.

Οι επιμορφωτές Α´ ή Β´ μπορεί να είναι πανεπιστημιακοί, στελέχη του ΠΙ, σχολικοί σύμβουλοι, ειδικοί επιστήμονες, εμπειρογνώμονες, διδάκτορες, εκπαιδευτικοί με αυξημένα γνωστικά προσόντα κτλ.

Όλοι οι επιμορφωτές Β´ που θα επιλεγούν θα συμμετάσχουν σε διαδικασία επιμόρφωσης και θα υποβάλουν εξειδικευμένη εργασία, η οποία θα αξιολογηθεί. Όσοι ολοκληρώσουν με επιτυχία το πρόγραμμα της επιμόρφωσης τους, θα προχωρήσουν στη διαδικασία επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Δημιουργία Μητρώου Επιμορφωτών Α΄ και Β΄

Οι επιμορφωτές Α΄ και Β΄ θα καταχωριστούν σε ειδικό μητρώο Επιμορφωτών των Εκπαιδευτικών και θα καλούνται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε Επιμορφωτικής Διοργάνωσης. Το μητρώο επικαιροποιείται ανα τακτά χρονικά διαστήματα

4.8 Σχεδιασμός και Υλοποίηση Διαδικτυακού Περιβάλλοντος Υποστήριξης Επιμορφωτικού Έργου

Στη διεύθυνση www.epimorfosi.edu.gr υλοποιείται ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον επιμόρφωσης και κοινωνικής δικτύωσης εκπαιδευτικών (portal), το οποίο θα έχει σκοπό να αποτελέσει έναν νέο τόπο συνάντησης στο διαδίκτυο όλων όσων εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία της επιμόρφωσης και να συντηρήσει τη δυναμική που δημιουργείται από τις διά ζώσης εκπαιδευτικές διαδικασίες, δίνοντας στα μέλη της κοινότητας πολλαπλά εργαλεία εμπλουτισμού και αξιοποίησης της επιμορφωτικής εμπειρίας.

Η επιμόρφωση μέσα από αυτό το περιβάλλον θα αναδεικνύεται ως μια κοινωνική διεργασία με πολλαπλές προεκτάσεις και ως μια διά βίου διαδικασία που δε θα τελειώνει με την ολοκλήρωση του προγράμματος επιμόρφωσης.

Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας που θα έχουν πρόσβαση στην πλατφόρμα θα έχουν ως πρώτο σημείο εισόδου την «προσωπική» τους σελίδα (σε αντιστοιχία με τα σύγχρονα κοινωνικά δίκτυα), η οποία θα είναι αρθρωτή και πλήρως παραμετροποιήσιμη. Με αυτόν τον τρόπο θα δίνεται έμφαση στην προσωπικότητα και την ατομικότητα του καθενός ως πρωταρχικό στοιχείο στην πλατφόρμα.

Με βάση τη φιλοσοφία του ΜΠΕ, ο εκπαιδευόμενος δεν είναι απλώς ένας σπουδαστής ενταγμένος σε κάποια μαθήματα, αλλά ένα ενεργό μέλος της κοινότητας, που μπορεί να συμβάλει στην πρόοδο και τη βελτίωση της ίδιας της επιμορφωτικής διαδικασίας ως κοινωνικό φαινόμενο.

Η πλατφόρμα αυτή, ενδεικτικά, θα περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία/υπο-εφαρμογές:

1. Διαχείριση του συνόλου των οργανωτικών ζητημάτων (διαχείριση εγγραφών, διαχείριση δημιουργίας τμημάτων, πρόγραμμα σεμιναρίων, μητρώο εκπαιδευτικών κτλ.).
2. Διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή (εγχειρίδια, παρουσιάσεις, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, εκπαιδευτικό λογισμικό, αποθηκευμένα μαθήματα σύγχρονης εκπαίδευσης από απόσταση, κτλ.).
3. Παροχή επιμορφωτικών σεμιναρίων με ηλεκτρονικό τρόπο (e-learning) ως υποστηρικτική διαδικασία της κατά πρόσωπο εκπαίδευσης. Το αναρτημένο εκπαιδευτικό υλικό θα μπορεί να δομηθεί σε προγράμματα μαθημάτων με ευέλικτους τρόπους.
4. Κοινωνική δικτύωση επιμορφωτών και επιμορφωμένων.
5. Περιβάλλον Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, Τηλεδιάσκεψης και Τηλεσυνεργασίας.
6. Ειδικές εφαρμογές προσβασιμότητας τόσο για ΑΜΕΑ όσο και για εναλλακτικές συσκευές πρόσβασης (tablet computers, e-book readers, smartphones, IPTV set-top boxes, κτλ.).
7. Πιλοτικός σχεδιασμός διαδραστικών περιβαλλόντων συνεργασίας εκπαιδευτικών για την ανάπτυξη Σχεδίων Διδακταλίας/Μάθησης, βασισμένων στο πρότυπο «Σχεδιασμού Μάθησης» (Learning Design) και Μάθησης μέσω Σχεδιασμού και Εργαλείων Κοινωνικής Δικτύωσης για τη Δημιουργία και την Κοινή Χρήση Μαθησιακών Σχεδιασμών, Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης (learning by design).
8. Συνέργεια με τις σχεδιαζόμενες δράσεις του ψηφιακού σχολείου. Με βάση την τεχνική μελέτη που θα εκπονηθεί, η πλατφόρμα θα σχεδιαστεί ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίζει το σύνολο του οργανωτικού, διοικητικού και εκπαιδευτικού έργου της επιμόρφωσης.

Τέλος προβλέπεται ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα. Το διαδραστικό υλικό θα αποτελείται από:

1. βιντεοσκοπημένες δειγματικές διά ζώσης συναντήσεις για κάθε αντικείμενο (22x55 ώρες),

2. μετατροπή του συμβατικού υλικού σε διαδραστικό – πολυμορφικό υλικό, το οποίο θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα για την κάλυψη βασικών και συμπληρωματικών θεματικών ενοτήτων (22 ενότητες).

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μελέτης Προδιαγραφών και Σχεδιασμού της Δικτυακής Πλατφόρμας, θα μελετηθούν και θα αξιολογηθούν οι διαθέσιμες πλατφόρμες επιμόρφωσης που υλοποιήθηκαν για ανάλογες ανάγκες και αντίστοιχα έργα στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ και θα διερευνηθούν οι δυνατότητες αξιοποίησής τους, προκειμένου να δομηθούν επιπλέον δυνατότητες. Ο σχεδιασμός της αρχιτεκτονικής όλης της πλατφόρμας θα λάβει, επίσης, υπόψη από την αρχή τη δυνατότητα επέκτασης της δυναμικότητας του συστήματος ανά διακριτή λειτουργία εξυπηρετητών, αξιοποιώντας μια αρχιτεκτονική υπολογιστικού νέφους (cloud computing). Αυτό θα επιτρέψει την απεριόριστη δυνατότητα κλιμάκωσης (scaling) της χρήσης της πλατφόρμας σε εκατοντάδες χιλιάδες ή και εκατομμύρια χρήστες στο μέλλον.

Το τελικό παραδοτέο του λογισμικού που θα αναπτυχθεί θα διατεθεί στο σύνολό του με άδεια χρήσης ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα, με ένα πλήρως τεκμηριωμένο API (Application Programming Interface), για χρήση από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην Ελλάδα ή στον κόσμο.

Στο πλαίσιο του έργου, θα μελετηθούν οι νομικές και θεσμικές προϋποθέσεις για την επέκταση της αξιοποίησης της παραχθείσας πλατφόρμας σε ευρύτερο κοινό.

Το συγκεκριμένο υποέργο θα υλοποιηθεί από εξωτερικούς ανάδοχους μέσα από τη διαδικασία ανοικτών διεθνών διαγωνισμών.

4.9 Αξιολόγηση του συνόλου του Επιμορφωτικού Προγράμματος

Εσωτερική Αξιολόγηση

Για την καλή λειτουργία του Προγράμματος, είναι σκόπιμο να υπάρχει διαρκής εσωτερική αξιολόγηση τόσο του τρόπου εφαρμογής του Προγράμματος (Αξιολόγηση Εφαρμογής) όσο και των επιμορφωτών κάθε επιπέδου (Αξιολόγηση Επιμορφωτών).

Εξωτερική Αξιολόγηση

Η εξωτερική αξιολόγηση θα ανατεθεί σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, με εξειδίκευση στη διαχείριση έργων, την αξιολόγηση παρεμβάσεων σε θέματα ανθρωπίνων πόρων αλλά και εν γένει σ' όλο το φάσμα των υποενοτήτων του Έργου, τόσο ως προς το φυσικό και οικονομικό του αντικείμενο όσο και ως προς τη μεθοδολογία του, τα ενδιαμέσα και τελικά αποτελέσματά του, τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη αυτοτελούς συστήματος εξωτερικής αξιολόγησης των δράσεων του.

4.10 Ενέργειες Διάδοσης και Ευαισθητοποίησης

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα Διάδοσης και Ευαισθητοποίησης προβλέπεται να περιέχει ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Τη διαμόρφωση της στρατηγικής επικοινωνίας και τον προσδιορισμό των επικοινωνιακών στόχων.
- Την επιλογή και περιγραφή των ενεργειών προβολής και προώθησης (π.χ. προβολή δράσεων, διοργάνωση εκδηλώσεων, οργάνωση συνεντεύξεων τύπου, συνέδρια, ημερίδες, κτλ.).
- Τον σαφή και αιτιολογημένο προσδιορισμό των δράσεων ή κατηγοριών δράσεων, όσον αφορά τον τόπο, τον τρόπο και το είδος της παρέμβασης.
- Τους απαιτούμενους χρόνους για την προετοιμασία και υλοποίηση των ενεργειών επικοινωνίας.
- Το κόστος υλοποίησης του προγράμματος.
- Την τεκμηρίωση της χρηστικότητας των προτεινόμενων ενεργειών επικοινωνίας και τα αναμενόμενα αποτελέσματά τους.

- Τον προσδιορισμό ενός συστήματος παρακολούθησης της όλης επικοινωνιακής διαδικασίας, που θα εξασφαλίζει την τήρηση όσων προαναφέρθηκαν.

4.11 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

- Πιλοτικό Πρόγραμμα (8.000 εκπαιδευτικών): Ιούνιος 2011 (Παράρτημα 1).
- Στη συνέχεια γίνονται αλληπάλληλες διοργανώσεις (για 30.000 η καθεμία), έως το τέλος του 2013.

5. Η Οργανωτική Διάρθρωση του Προγράμματος Επιμόρφωσης

Η προτεινόμενη οργανωτική διάρθρωση του προγράμματος έχει ως εξής:

A. Κεντρική Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης της Πράξης (ΚΕΣΠ)

Η ΚΕΣΠ έχει την ευθύνη διαχείρισης, παρακολούθησης και συντονισμού της Πράξης και των ειδικότερων δράσεών της. Τέλος, η ΚΕΣΠ έχει την ευθύνη λήψης αποφάσεων για διαχειριστικά θέματα που θα προκύπτουν στη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης.

B. Επιστημονική Επιτροπή: Έχει την επιστημονική ευθύνη του προγράμματος και επιμορφώνει τους Επιμορφωτές A.

Γ. Επιτροπή Διεθνών Εμπειρογνομώνων

Στην Επιτροπή Διεθνών Εμπειρογνομώνων συμμετέχουν διεθνείς Εμπειρογνώμονες με σημαντική εμπειρία σε προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και εκπαίδευσης ενηλίκων και δράσεις διά βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Δ. Ομάδες Εκπαιδευτικής Πρακτικής και Εφαρμογών

Έργο των ομάδων αυτών είναι η δημιουργία επιμορφωτικού υλικού, σχετικά με τις διδακτικές πρακτικές και εφαρμογές ανά γνωστικό αντικείμενο (σχέδια διδασκαλίας, σενάρια διδασκαλίας, ετήσιος προγραμματισμός).

Ειδικότερα θα περιλαμβάνει:

A) Κείμενο που θα αναφέρεται στις μεθόδους διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου που αντιστοιχεί στην ομάδα εργασίας. Το κείμενο θα πρέπει να αναδεικνύει τις σύγχρονες τάσεις της αντίστοιχης διδακτικής και να περιέχει αρκετά εφαρμόσιμα παραδείγματα με βάση τις αρχές και τη φιλοσοφία του Νέου Σχολείου.

B) Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κατάρτιση Σχεδίων Διδασκαλίας-Διδακτικών Σεναρίων για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια για τις τάξεις στις οποίες διδάσκεται το κάθε μάθημα με στόχο να συμβάλει στον μετασχηματισμό του εκπαιδευτικού σε δημιουργό/συνδημιουργό του εκπαιδευτικού υλικού.

Γ) Παράδειγμα ετήσιου προγραμματισμού για τα μαθήματα που αντιστοιχούν στο κάθε αντικείμενο με βάση τα νέα προγράμματα σπουδών.

Δ) «Οδηγός Περαιτέρω Μελέτης» για τους εκπαιδευτικούς.

Ε. Ομάδα για θέματα Σχέσεων στην σχολική Κοινότητα

Το έργο της ομάδας στοχεύει στην εμπάθυνση της κατανόησης, αξιοποίησης και διαχείρισης των δυσκολιών της ομάδας στην σχολική τάξη και κοινότητας σε πολλαπλά επίπεδα. Σε επίπεδο

σχέσεων μεταξύ των ατόμων - μελών, στο επίπεδο της ομάδας ως σύνολο, καθώς και στο επίπεδο του ευρύτερου πλαισίου της σχολικής κοινότητας. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση της κοινωνικο-πολιτισμικής αλλαγής της ελληνικής κοινωνίας και των διαπολιτισμικών διαφορών, ως προς τους ρόλους, τις αξίες και τις συμπεριφορές που σχετίζονται με τη σχολική κοινότητα.

Το αποτέλεσμα της εργασίας της ομάδας θα είναι επιμορφωτικό υλικό ικανής έκτασης με θέμα την αξιοποίηση της Ομάδας στην σχολική τάξη σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ενδεικτικά θα περιλαμβάνει θέματα όπως σχέσεις διδάσκοντα – διδασκομένων, αλληλεπιδράσεις μέσα στην ομάδα, επικοινωνία, κοινωνικο-συγκινησιακό κλίμα, ρόλοι, φάσεις της ομάδας, χαρακτηριστικά των μελών της ομάδας, το πλαίσιο της εκπαίδευσης, πολιτισμικοί παράγοντες στη διεργασία ομάδας, ρύθμιση της πολυεπίπεδης συναλλαγής, προετοιμασία και σχεδιασμός, «εκπαιδευτικό συμβόλαιο», κατανόηση της διεργασίας, αντιμετώπιση παιδιών με αυξημένα προβλήματα, σχέσεις διδασκόντων – γονέων – παιδιών, ενίσχυση της αυτογνωσίας – αυτοεκτίμησης – αυτοπεποίθησης του διδάσκοντα και υποστήριξή του.

Z. Εγκάρσιες Ομάδες

Το αποτέλεσμα της εργασίας των εμπειρογνομόνων εγκαρσίων δράσεων θα είναι μία ολοκληρωμένη Έκθεση που θα αποτελέσει μέρος του διδακτικού υλικού και θα περιλαμβάνει: α) τη σημασία του κάθε θεματικού αντικειμένου για την Εκπαίδευση β) πρακτικές εφαρμογές, διδακτικά σενάρια και καινοτομικές μεθόδους τις οποίες θα μπορούν να αξιοποιήσουν οι επιμορφούμενοι στην τάξη τους (για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης: Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση)

Ειδικότερα το αποτέλεσμα της εργασίας των εμπειρογνομόνων Τεχνών στην Εκπαίδευση θα είναι συνολικά ένα σύγγραμμα ικανής έκτασης το οποίο θα περιλαμβάνει ενδεικτικά:

α) Κείμενο αναφορικά με καλές ελληνικές και διεθνείς πρακτικές σχετικά με τη σύνδεση της συγκεκριμένης τέχνης με το σχολείο.

β) Κείμενο που θα αναφέρει έργα τέχνης, το περιεχόμενο των οποίων μπορεί να σχετίζεται ή και να εμπλουτίζει την ύλη ορισμένων κεφαλαίων ή διδακτικών ενοτήτων των μαθημάτων διαφόρων τάξεων (Νηπιαγωγείο, τάξεις Δημοτικού, τάξεις Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης).

γ) Κείμενο που θα αναφέρεται στη μέθοδο παρατήρησης έργων τέχνης από τους μαθητές.

Οι θεματικές ενότητες με τις οποίες θα ασχοληθεί η ομάδα εγκαρσίων δράσεων είναι ενδεικτικά οι εξής:

1. Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση (ενδεικτικά 200 σελίδες- συμπεριλαμβανομένων και σελίδων του βασικού επιμορφωτικού υλικού).
2. Περιβαλλοντικά προγράμματα (200 σελίδες- συμπεριλαμβανομένων και των σελίδων του βασικού επιμορφωτικού υλικού)
3. Πολιτιστικά προγράμματα (200 σελίδες- συμπεριλαμβανομένων και των σελίδων του βασικού επιμορφωτικού υλικού)
4. Αξιοποίηση των Τεχνών στην εκπαίδευση (300 σελίδες- συμπεριλαμβανομένων και των σελίδων του βασικού επιμορφωτικού υλικού)
5. Αγωγή υγείας (150-200 σελίδες)
6. Επαγγελματικός προσανατολισμός (150-200 σελίδες)
7. Κυκλοφοριακή αγωγή (150-200 σελίδες)
8. Διοίκηση, ηγεσία και μαθητική συμμετοχή (150-200 σελίδες)
9. Ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση (κοινωνικά δικαιώματα, υπεύθυνος πολίτης) (150-200 σελίδες)
10. Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση (150-200 σελίδες)
11. Διαπολιτισμική εκπαίδευση (150-200 σελίδες)
12. Αξιολόγηση στην εκπαίδευση (150-200 σελίδες)
13. Πρώτες βοήθειες στο σχολείο (150-200 σελίδες)
14. Έλεγχος του καπνίσματος στα σχολεία (150-200 σελίδες)
15. Αναδιαμόρφωση Σχολικών Χώρων (150-200 σελίδες)

16. Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών (150-200 σελίδες)
17. Ασφαλής Χρήση του Διαδικτύου (150-200 σελίδες)
18. Φιλαναγνωσία (150-200 σελίδες)

Η. Ομάδα Οργανωτικής και Οικονομικής Διαχείρισης του έργου

Έργο της συγκεκριμένης ομάδας είναι: Γενική μέριμνα για την εύρυθμη διαχειριστική λειτουργία του Προγράμματος, η τεχνικοοικονομική διαχείριση της Πράξης (π.χ. παρακολούθηση και συγκέντρωση δαπανών, σύνταξη μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων οικονομικής παρακολούθησης Πράξης, συντονισμός και επικοινωνία με την Διαχειριστική Αρχή κ.α.), η κατανομή των εκπαιδευομένων ανά βαθμίδα, ειδικότητα και χωροταξική περιφέρεια, μέριμνα για τη συμβατότητα του Προγράμματος εντοπισμός των κατάλληλων επιμορφωτικών χώρων και υλικοτεχνικών υποδομών, οργανωτική υποστήριξη των συμμετεχόντων στις διοργανώσεις, οργανωτικός συντονισμός της επιλογής των επιμορφωτών και επιμορφωτών των επιμορφωτών, συνεχής υποστήριξη των άλλων ομάδων.

6. Η συμβολή του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης στο Εθνικό Πλαίσιο Επιμόρφωσης

Με βάση τον σχεδιασμό του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης (ΜΠΕ), η συμβολή του στην ανάπτυξη του «Εθνικού Πλαισίου Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» μπορεί να συνοψιστεί σε τέσσερα κύρια επίπεδα:

A. Φιλοσοφία Επιμορφωτικού Προγράμματος

- Φιλοσοφία Πλαισίου Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών
  - ο Ενιαίος Σχεδιασμός
  - ο Αποκεντρωμένη Υλοποίηση
  - ο Έμφαση στις επιμορφωτικές ανάγκες του εκπαιδευτικού.
- Μεθοδολογία επιμόρφωσης
  - ο Σύνδεση θεωρίας με την πράξη, έρευνα δράση, αναστοχασμός
  - ο Μεθοδολογία εκπαίδευσης ενηλίκων
  - ο Μεθοδολογία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
  - ο Μεικτό σύστημα επιμόρφωσης (Blended learning).

B. Ανθρώπινοι Πόροι

- 300 επιστήμονες (πανεπιστημιακοί, στελέχη του ΠΙ, σχολικοί σύμβουλοι, εκπαιδευτικοί της πράξης) με τεχνογνωσία στον σχεδιασμό επιμορφωτικών προγραμμάτων και την παραγωγή επιμορφωτικού υλικού για όλες τις ειδικότητες, με βάση την προτεινόμενη μεθοδολογία.
- 2000-2500 επιμορφωτές με εμπειρία στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών, με βάση τη νέα φιλοσοφία.
- 1500 στελέχη και μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας αποκτούν σημαντική τεχνογνωσία στην οργάνωση και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Γ. Επιμορφωτικό Υλικό

- Παράγεται Επιμορφωτικό Υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για όλες τις ειδικότητες σε Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (αξιοποιείται το υλικό που θα παραχθεί στο πλαίσιο του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης).

Δ. Υποδομές – Τεχνογνωσία

Σε συνεργασία με τις 13 περιφέρειες προτείνονται τα κάτωθι:

- Οργανωτικές Υποδομές
  - 13 Περιφερειακά Συμβούλια Επιμόρφωσης (ΠΣΕ) με τεχνογνωσία στον σχεδιασμό και την οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων.
  - 350 Δημοτικά Επιμορφωτικά Κέντρα (ΔΕΚ) (1 ανά δήμο Καλλικράτη) με τεχνογνωσία οργάνωσης - υλοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων.
  - 3.000 αίθουσες διδασκαλίας πλήρως εξοπλισμένες με μόνιμο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και επικοινωνιακές υποδομές για τις ανάγκες της επιμόρφωσης, της σχολικής καθημερινότητας αλλά και τη σύνδεση του σχολείου με τη διά βίου μάθηση (αξιοποιούνται οι υποδομές από το Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης).
- Ηλεκτρονικές Υποδομές
  - Δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, η οποία θα καλύπτει το σύνολο της επιμορφωτικής πολιτικής και των δράσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
  - Η διαδικτυακή πύλη θα συμβάλει αποφασιστικά στην οργάνωση αποκεντρωμένων ενδοσχολικών, διασχολικών και διαθεματικών επιμορφωτικών δράσεων σε όλη την επικράτεια, από τους συλλόγους των διδασκόντων στις σχολικές μονάδες αλλά και από κοινότητες εκπαιδευτικών.

Η Φιλοσοφία και οι αρχές του ΜΠΕ καθώς και η συμβολή του στο Εθνικό Πλαίσιο Επιμόρφωσης ανακοινώθηκε δημοσίως και παρουσιάστηκε τον Ιούλιο του 2010 στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.